

Manj sivine

(uvodnik)

Jasna, neposredna in merljiva dobrobit, ki jo ustvarjajo geoznanosti in predvsem koristi, ki jih ima in bi jih lahko imela od njih družba, so nam, bralcem Geologije, dobro znane. Ob vrhunskem raziskovanju je vsaj enako pomembno ali še pomembnejše vračanje rezultatov družbi v obliki neposredno uporabnih rezultatov. Tega se zavedamo in v tej smeri tudi delujemo, kar je dokazala tudi izjemna raznolikost znanstvenih in strokovnih prispevkov na petem slovenskem geološkem kongresu, ki sta ga Slovensko geološko društvo in Geološki zavod Slovenije s partnerji organizirala med 3. in 5. oktobrom 2018 v Velenju.

Vprašanje pa je, ali se tudi okolje oziroma družba, v kateri delujemo, v zadostni meri zaveda, da je znanje o lastnostih našega planeta temelj za sonaravni razvoj, da se brez temeljnega geološkega znanja ne bi mogli, ali se ne bi smeli izvesti nobeni večji infrastrukturni, energetski in okoljski projekti? Se, pa ne dovolj. Zato smo si kot enega od ključnih ciljev petega kongresa zastavili, da jasno povemo širšemu družbenemu okolju, naj vendar več in bolje uporablja naše znanje.

Med vrsto vrhunskih predavanj in posterjev smo tako na kongresni program uvrstili tudi okroglo mizo z uglednimi razpravljalci z naslovom: Je Slovenija pripravljena na uporabo geološkega znanja pri svojem razvoju? Cilj okrogle mize je bil odpreti razpravo o tem, ali sta zbiranje in dostopnost geoloških podatkov v Slovenji primerno urejeni. Ali so ti podatki sistematično zbrani, interpretirani in razpoložljivi vsem, ki vstopajo v procese kakršnihkoli posegov v prostor. V kontekstu razprave o vlogi in pomenu geoznanosti za družbo smo povabili tudi plenarna predavatelja iz dveh največjih geoloških združenj v Evropi in vodilno svetovno povezovalko znanosti in strokovnega dela. Vsi trije so predavanja posvetili povezovanju znanosti s strokovnim delom, pomenu in izjemnim koristim našega znanja za sodobno družbo. Spregovorili pa so o še eni, še kako pomembni temi, o geoetiki.

Večina geoznanstvenikov se tudi izven strogo strokovnega okolja trudi približati geoznanost našim deležnikom in graditi zavedanje o njenem pomenu. Odziv se izboljšuje in upam si trditi, da so časi za našo stroko dobri, in da se znamo vse bolj sporazumevati z uporabniki našega znanja.

Črni časi za našo stroko so torej za nami. So, ampak še dlje za nami so ostali tudi zlati časi za geologijo, ki so bili, ne naključno, tudi zlati časi za družbo in za njen ekonomski razvoj. Zato moramo vztrajati pri povezovanju in prebujanju geološke stroke in prebudili bomo tudi družbo, da se bo ta začela še bolj zavedati njenega pomena.

Če kje, se ravno v naši stroki zavedamo, da v naravi ni nič končnega. Zavedamo se, da se vse spreminja in zato bi bilo napačno razmišljati, da bi lahko z enim velikim dokončnim korakom spremenili percepcijo naše stroke v okolju. Potrebna je množica malih korakov proti cilju. Z malimi koraki lažje obvladujemo in tudi usmerjamo spremembe na tej poti. In kaj nas na njej čaka? Ob upoštevanju najnovejših smernic stroke in znanosti je treba strniti vse znanje in izkušnje pri nikoli končanem posodabljanju programa izobraževanja geologov. Z vsemi močmi moramo podpreti prizadevanja naših kolegov za uvajanje geoloških vsebin v šolski sistem. Naši otroci nas morajo bolje razumeti kot naši sodobniki. Predvsem pa nas čaka ureditev geološke zakonodaje, ki mora postaviti stroko in državo nazaj na zemljevid držav, ki svoj trajnostni razvoj temeljijo na odkrivanju in ne skrivanju dognanj o zgradbi in lastnostih svojega podpodrvoja. Brez tega ne bo šlo. Ob posodabljanju geološke zakonodaje ne smemo pozabiti na široko sodelovanje pri prizadevanjih inženirskega dela naše stroke, da si s kakovostnim delom in stalnim izobraževanjem zagotavlja svoje mesto na zahtevnih in visoko konkurenčnih področjih svojega dela.

Peti geološki kongres je pokazal enotnost stroke, da ribarjenja v kalnem in ustvarjanja sivin zaradi nedosegljivosti geoloških podatkov ne koristi nikomur. Potrebujemo urejenost in jasno določena sedišča na vlaku, ki potuje v eno smer, v smer urejenosti in dostopnosti sodobno interpretiranih geoloških podatkov.

Trenutek je torej pravi. Nenazadnje o tem govori tudi udeležba visokih gostov na kongresu in za organizatorje presenetljivo pozitiven odziv raznovrstnih uglednih podjetij in drugih deležnikov, ki so pristopili k partnerstvu ali sponzorstvu kongresa. Tudi to je dokaz, da se dojemanje potrebe po sodelovanju z geološko stroko izboljšuje.

Simbolično ali ne, naključno ali ne, z velikim veseljem izpostavljam, da tokratna tiskana izdaja Geologije spet prihaja med nas v barvah, ki zamenjujejo sivino. Čestitam avtorjem, ki s kvalitetnimi prispevki hitro dvigujete raven naše stanovske znanstvene revije in čestitam uredništvu, ki s svojimi prizadevanji to uspešno podpira.

dr. Miloš Bavec, direktor GeoZS